

Vrijwillig de armoede in

FIDESCO

KATHOLIEKE ORGANISATIE
VOOR INTERNATIONALE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Beste mensen,

In onze vorige verslag hebben wij u verteld dat wij op het punt stonden om Zambia te verlaten en naar het buurland Malawi te vertrekken omdat wij geen geldige verblijfspapieren hadden. Voor ons was het moeilijk om te vertrekken. We wilden namelijk graag onze missie opstarten in Zambia, echter hadden we geen keus, anders zouden wij als illegalen in Zambia leven. Dus op weg naar Malawi. Vanuit onze missie in Chikowa is Lilongwe, de hoofdstad van Malawi dichterbij dan Lusaka, de hoofdstad van Zambia. Toch duurde de reis lang, wat voornamelijk door de grensovergang kwam. Alle papieren moeten in orde zijn en papierwerk regelen...duurt hier altijd lang, blijkbaar.

Eenmaal in Lilongwe aangekomen verbleven we in een leeg huis van de Comboni missionarissen met een hoog hek er omheen en waakhonden in de tuin. Hoelang alles zou gaan duren kon niemand ons zeggen dus was het afwachten tot een Comboni pater ons zou opzoeken met nieuws. Het voelde als een gevangenis zonder duidelijkheid wanneer wij onze vrijheid terug zouden krijgen. En ook in deze hoofdstad leek een groot deel van haar inwoners in de vuilnis te leven. Armoede is iets wat je vooral goed kon ruiken in de wijk waar wij zaten. Na een aantal dagen zijn we maar 'ontsnapt' uit de stad om het zuiden van Malawi te bezoeken. Twee weken na vertrek konden we dan eindelijk terug naar Chikowa. Het was goed om weer 'thuis' te komen.

In Chikowa begon op dat moment het regenseizoen. Hevige plensbuien, gepaard met onweer. Binnen twee weken was de hele omgeving van dor, droog en geel veranderd in een groene jungle. De velden waren voorbereid door mensen in de dorpen voor het zaaien en bij de eerste goede regenbuien was iedereen druk hier mee. Wij konden ons helaas nog niet volledig geven voor de missie. Alle vier hadden we namelijk een bacterie-infectie in Malawi opgelopen,

die ons met de dag zieker maakte. Toen merkten we een groot nadeel aan de bush in tegenstelling tot de stad: er is hier geen dokter te vinden. Een bezoekje aan een arts kostte ons bijna een hele dag. Twee en een half uur heen, en weer twee en een half uur terug. Uiteindelijk zijn we er allemaal weer binnen twee weken bovenop gekomen.

PETER EN TESSA

JANSEN

CHIKOWA, ZAMBIA

Op de kleuterschool (Tessa)

Na de kerstvakantie is hier het nieuwe schooljaar aangebroken. Een deel van de leerlingen is vertrokken naar de basis-school, naar grade 1 (klas 1) en er zijn nieuwe leerlingen bijgekomen. Het aantal leerlingen blijft al een paar jaar vrij stabiel, ongeveer 100 kleuters. Hiervan zijn er elk jaar ongeveer 35-40 oud genoeg om naar klas 1 te gaan. Toch is dat maar de helft van de groep. Het andere deel komt rechtstreeks uit de dorpen. Zij hebben de kleuterschool overgeslagen. Ongeveer één op de vier kinderen uit deze regio gaat naar de kleuterschool. En de kinderen die komen, komen zeker niet elke dag. Bijvoorbeeld als het flink geregend heeft en de wegen onbegaanbaar zijn.

Het is een zorg hier van de Comboni broeders: veel kinderen gaan niet naar school. Op je 18e nog niet kunnen schrijven is niet zo bijzonder. Oudere kinderen werken vaak op het land en de kleintjes spelen rond het huis. Als ouder(s)/ verzorger(s) hun kinderen naar school sturen zijn dat meestal de oudste kinderen. De zin van een kleuterschool is bij veel ouders onduidelijk. Ouders lijken onderwijs niet belangrijk te vinden. De ouders van de leerlingen zie ik helaas ook

Ouders op de kleuterschool

Ons huis

zelden. De kinderen lopen zonder volwassene naar school en gaan zonder volwassene ook weer terug naar huis.

Daarom zijn Irene (een andere Fidesco vrijwilliger, zij begeleidt de leraren met het ontwikkelen van creatieve activiteiten voor de leerlingen) en ik tot het plan gekomen om ouders vaker uit te nodigen voor de school. Het idee is om ouders meer betrokken te krijgen door hen te laten zien wat er op school gebeurt. Zes maal per jaar willen we de ouders uitnodigen, spreken met de leerkrachten, werk van de leerlingen laten zien etc. Begin februari hebben wij de eerste dag gehad. Het duurde even, twee uur later komen is hier heel normaal, maar er zijn ongeveer 40 ouders gekomen. De leerkrachten hebben wat verteld over de visie van de school, over het dagprogramma, de vakken en het belang van de kleuterschool. Daarnaast is er een nieuw comité gekozen, dit zijn ouders die zich extra inzetten voor de school. Zij hebben inmiddels een tweede vergadering aangevraagd, dat geeft goede hoop!

Toch vind ik het niet vreemd dat ouders onderwijs niet heel belangrijk lijken te vinden. Er is hier veel armoede. Een groot deel van de inwoners van dit gebied maakt zich zorgen of er wel genoeg te eten voor vandaag is. Ook ziekte en dood spelen een grote rol in ieders leven hier. De angst in de ogen van de moeders wanneer hun baby koorts heeft, heeft mij diep geraakt. Aids en malaria komt hier veel voor. Mensen zijn doodziek en soms sterft er weer iemand. Zo is er regelmatig geen behandeling tegen malaria beschikbaar en krijgen de zieken alleen paracetamol.

Het is erg lastig om te begrijpen wat er omgaat in deze mensen. Ik denk niet dat ik het ooit zal begrijpen. Toch hebben deze armen een rijkdom waar ik van kan leren ook al heb ik onderwijs genoten en zij niet. Als er een maaltijd is, wordt er met iedereen gedeeld. Al er iemand ziek is bezoekt iedereen deze persoon, als iemand gestorven is bezoekt iedereen die begrafenis. Heel mooi, maar ik heb het ook wel moeilijk gevonden. Wanneer bijvoorbeeld mensen naar de kleuterschool kwamen tijdens etenstijd voor de kinderen. Uiteraard krijgen zij dan ook te eten, ook al betekent dat minder voor de kinderen. Of wanneer er geen leerkracht te bekennen is op de kleu-

terschool omdat iedereen naar het ziekenhuis is om een meneer uit een of ander dorp te bezoeken.

In en om de carpentry (Peter)

In de timmerwerkplaats alles goed en wel. Het is een rustigere periode qua orders, al is er altijd voldoende werk. Mogelijk heeft deze dip te maken met het dal-seizoen voor de lodges bij het South Luangwa park. Zo na de jaarwisseling, in het regenseizoen, komen er weinig gasten naar het park en gaan sommige lodges ook dicht. Gelukkig verkopen we ook nog genoeg aan klanten in Chipata. Goed ook want ook dit schooljaar zijn er weer volop nieuwe studenten in het Chikowa Youth Development Centre (CYDC) gestart. Het centrum voor vakopleidingen – naast de timmerwerkplaats – waar de gehele winst van de carpentry naar toe gaat om leraren en middelen te betalen, en zo de schoolbijdrage laag te houden.

De ietwat rustigere periode gaf mij de kans om mij met wat andere activiteiten bezig te houden. Zo heb ik de werkplanning verder verbeterd waardoor ik nu goed inzicht heb in wanneer zaken af zijn en wanneer nieuwe orders opgeleverd kunnen worden. Dit is heel handig gebleken in het goed managen van klant verwachtingen rondom de – redelijk lange – levertijden van de timmerwerkplaats. Als tweede punt heb ik kunnen meehelpen met de plannen voor de nieuwe catering cursus die begin 2020 gaat starten. In het verlengde van het technisch tekenen wat ik voor de carpentry doe heb ik een ontwerp gemaakt van het nieuwe gebouw voor de catering cursus. Hiermee kon ik vervolgens een inschatting maken van de benodigde materialen voor de bouw. In het nieuwe gebouw kunnen 20 studenten tegelijk koken, er zijn werkbanken om eten klaar te maken, grote wasbakken om af te wassen, een lerarenkamer, een voorraadkamer voor keukengereedschap en etenswaren, een kleedkamer en toiletten.

Daarnaast ben ik op zoek geweest naar een geschikte plek om een basketbalveldje te maken. Ik doe hier niets aan sport en het leek me – na jaren basketbal te hebben gespeeld in een ver verleden – leuk om hier een plek te maken waar de studenten van het CYDC ook kunnen basketballen. Het blijft voor mij de mooiste sport die er is en ik zou hier graag training willen gaan geven aan de studenten. Ook onder de studenten zelf blijkt de behoefte te bestaan om aan de sport deel te nemen. Inmiddels heb ik een geschikte plek gevonden: een grote betonnen plaat op het binnen-

ZAMBIA

FAMILIE JANSEN

terrein van de garage / opslagplek van de tractoren. De studenten hangen hier vaak in de buurt rond omdat het op een heuvel is waar je het beste telefoonbereik hebt in de verre omgeving. Een basket kant en klaar heb ik niet gevonden dus ik ben er nu zelf maar een aan het maken. Plan en budget is al akkoord met de opdrachtgever dus hopelijk spelen we binnenkort basketbal in Chikowa!

Ten slotte heb ik voor de timmerwerklieden veiligheidsschoenen kunnen regelen, waar ze voorheen op teenslippers rondliepen door de werkplaats. Meer dan eenmaal heb ik een dikke voet of bloedende teen gezien hierdoor. Om de schoenen niet te laten 'verdwijnen' binnen korte tijd heb ik voor (en door) de timmerwerkmensen een rek laten maken met hun namen er op om de schoenen hier dagelijks terug te zetten. Dit, samen met een set van regels (die ze hebben moeten ondertekenen), maakt dat de schoenen er nog steeds allemaal zijn en goed worden gebruikt. Ze zijn erg blij met deze veiligheidsmaatregel, maar vroegen me ook direct om bijpassende sokken en een werk-overall. Geef ze een vinger....

De timmerwerkplaats kent verder geen vakantie. Af en toe is een werknemer er niet omdat – zo blijkt later – een familielid hulp nodig had, een begrafenis bezocht moest worden of een bezoek aan kliniek of ziekenhuis nodig was. Ik ken de mannen steeds beter wat de benaderbaarheid van beide kanten verbetert. Het is een prettige vorm van samenwerken; ik heb hen nodig om het werk te doen en zij hebben mij nodig om de ontwerpen te maken en regelmatig ook om delen van het ontwerp toe te lichten.

Peter op de timmerwerkplaats

Er is een wederzijds respect heb ik de indruk wat maakt dat het prettig werken is. Ik word door hen al "oude man" genoemd, "amdala" in het Nyanja, waaruit dat respect blijkt (er is in deze cultuur veel respect voor ouderdom). Of misschien komt het door m'n grijze haren.

Het werk dicht bij huis maakt dat ik veel tijd kan doorbrengen met het gezin. Positief dacht ik aanvankelijk, maar het brengt ook wel uitdagingen met zich mee om de kinderen zo veel mee te maken. Vóór ons vertrek vanuit Nederland had ik van m'n vader een prentje gekregen van de H. Josef. Deze hangt nu naast m'n werkplek in het kantoor. De figuur van de H. Josef is als een leidraad geworden tijdens deze missie. Een aantal weken geleden nog, toen ik m'n onvrede uitte tegen Tessa over de kinderen, had zij een stuk tekst opgeschreven over de H. Josef. Wat me vooral hieruit aansprak was de nederigheid van deze Bijbelse figuur die zichzelf en zijn eigen belang weet weg te cijferen voor een hoger plan. Hij streeft niet naar zelfrealisatie en een hoofdrol in de geschiedenis, maar speelt toch op de achtergrond een belangrijke rol. Een mooi voorbeeld voor mij om in het belang van de kinderen mijn tijd op te offeren.

De andere Fidesco vrijwilligers

Ondertussen zijn we ook goed gewend aan de andere Fidesco vrijwilligers hier in Chikowa. We zijn hier met Antoine en Irene. Zij zijn hier net na hun huwelijk in september 2017 met hun missie begonnen. En afgelopen zomer hebben zij hier in Zambia hun eerste kind gekregen: Côme. Antoine is de directeur van de CYDC, de vakopleiding voor de jongeren en Irene helpt op de kleuterschool. Naast deze familie zijn wij hier ook samen met twee singles. Dit zijn Cyrille en Hubert en zij wonen samen in huis naast ons. Cyrille is opzichter van bouwprojecten en de seminarist Hubert is verantwoordelijk voor de productie en verkoop van groenten en voor de dieren.

We zien elkaar dagelijks op het werk, in de pauzes of gewoon in de compound en verder komen we elke zaterdag avond samen om te bidden en om (bord)spelletjes te doen of gewoon te praten. Het is erg prettig om samen ervaringen uit te wisselen, als jonge mensen die zich 1 of 2 jaar beschikbaar stellen voor de missie. Daarnaast komen we ook regelmatig samen met de Comboni missionarissen. Naast dat het onze werkgevers zijn, komen we samen om te bidden en een maaltijd te delen. Op zondagavond bakken we

managers in zambia

Tessa en Irene

Samen spelen

Peter en de timmerlieden

samen een pizza in hun steenoven of hebben we een bbq. Begin dit jaar zijn we ook samen met de andere vrijwilligers af en toe muziek gaan maken in de lokale kerk. Antoine speelt prima viool, Hubert speelt gitaar en Cyrille heeft een ukelele bij zich waar hij op oefent. Peter had zelf een panfluit meegenomen, maar speelt meestal gitaar. We spelen bekende liedjes of liedjes van de gemeenschap Emmanuel (waar iedereen van Fidesco wel redelijk bekend mee is). De mensen in de parochie vinden het erg leuk om onze bijdrage te horen en voor ons is het een mooie manier om ons meer zichtbaar en benaderbaar te maken.

De kinderen

Niek en Sem zijn inmiddels helemaal gewend hier in Zambia. Ze spelen graag in en rond het huis op hun blote voeten en leren wat woordjes in de lokale taal dankzij onze oppas Esther. Ze hebben het gebruik van de Zambianen om met hun handen te eten zonder moeite overgenomen. Het huis is inmiddels kindvriendelijk en de studenten houtbewerking hebben kleine stoeltjes voor de kinderen gemaakt. De kinderstoel van Sem is ook inmiddels af, deze heeft Peter zelf ontworpen en gemaakt.

Dank voor uw steun

De komende tijd wordt een tijd van oogsten voor de mensen van Chikowa. De mais en rijst is hoog opgeschoten en na een tijd met weinig te eten voor ze, zal er straks hopelijk weer overvloed zijn. We bid-den voor een goede oogst. Wij gaan ons weer volop inzetten waar mogelijk voor het werk van de Comboni missionarissen en we rekenen op uw blijvende steun.

Peter en Tessa Jansen + Niek en Sem

Wat is FIDESCO

FIDESCO (samengevoegd van Fides (Geloof) en Coöperatie) is een internationale katholieke organisatie die in 1981 door de Gemeenschap Emmanuel in Frankrijk is opgericht. Fidesco zendt professionals over de hele wereld uit om bij te dragen aan de volledige ontwikkeling van de bevolking. Fidesco werkt altijd samen met de lokale kerk om juist de lokale ontwikkeling door kleinschalige projecten te stimuleren. Fidesco heeft meer dan 1500 vrijwilligers uitgezonden, waarvan 23 Nederlanders. Na een voorbereidingstraject gaan de vrijwilligers twee jaar op missie. Fidesco is als Internationale vrijwilligersorganisatie geaccrediteerd bij het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken en is verder lid van verschillende NGO platforms. In Nederland is Fidesco erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Giften zijn aftrekbaar van de belasting.

Hoe kunt u bijdragen?

Fidesco biedt u verschillende mogelijkheden om de missies van Nederlandse vrijwilligers of onze projecten financieel te ondersteunen. U kunt daarbij rekenen op onze discretie en verantwoording over de besteding. Steun ons via:

1) De antwoordcoupon

U dient deze volledig in te vullen en naar het hierop vermelde adres te sturen. Geef daarbij aan of het om een eenmalige donatie of om een periodieke overschrijving gaat.

2) Internet

Op de website www.fidesco.nl vindt u de mogelijkheid om via IDEAL op veilige wijze online te doneren.

3) Per bank

U kunt het geld rechtstreeks overmaken op bankrekening NL53 ABNA 0566 0142 97 t.n.v. Stichting Fidesco Nederland te Venlo o.v.v. de desbetreffende vrijwilliger of project.

Wij verzoeken u vriendelijk uw naam en adres onder vermelding van de desbetreffende donatie te mailen naar info@fidesco.nl of te sturen aan Stichting Fidesco Nederland in Voorhout. U kunt daarbij aangeven of u de missieverslagen wenst te ontvangen. Wij houden uw adres graag in ons adressenbestand, en zullen u twee keer per jaar op de hoogte houden van onze activiteiten.

Bij voorbaat dank,
Johannes Witt
Voorzitter Stichting Fidesco Nederland

Voor informatie of sponsoring:
Rooseveltlaan 2
2215 NX Voorhout

tel.: 0852-731732
info@fidesco.nl
www.fidesco.nl